

ročnine se ne oziramo.

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Laibich.

in vsebino oglasov odklanjamo
vsako odgovornost.

ni edino. »Südmarka« s svojimi podporami demoralizuje vso slovensko-nemško mejo. Tu igrajo včasih vlogo male podpore: mesečne doklade po 10, 20 kron, ki društva ne obremenijo preveč, a vplivajo intenzivno. Agitator podpiran z malim doneskom razprostre svoje delo po vsej okolici in vse ga zaviđa....

Goriški Slovenci nismo separatisti, marveč radi bi zvesto stali v vseslovenskih obrambnih organizacijah. V dobrih stikih smo z »Družbo sv. C. M.« in jo radi podpiramo, saj nam je na važni poziciji v Gorici postavila šolo ter se je krepko zastavila v vedno važnejšem Krminu. Pomnožiti bo treba delo za »Družbo«, iz koje bi moralo gledati drobne organizacije podpiranja prihajati pač nekaj vršnih inicijative (kolekci, računski listki itd.).

Drugačn pa je stvar z »Brani borom«. Tu ne vidimo prav nič dela, prav nič inicijative. Nočemo in ne pričakujemo čudežev, vendar vsaj nekaj bi se moralo delati. Stvar je vredna javnega pojasnila.

Moralna odgovornost predsedstva je, ali društvo deluje ali spi.

Goriški mestni svet.

Včeraj je bila seja goriškega mestnega sveta. Prisostvovalo je seji 19 svetovalecev. Vlado je zastopal nam. svetnik Rebek.

Župan Bombig je otvoril sejo in se spominjal umrlih bivših mestnih svetovalecev Arturja Frantza in Alfreda Bozzini-ja.

Glavna točka je bila: reklamacije gledé na bližnje občinske volitve. Poročevalec je bil dr. Pinavčig. Povedal je, da je bilo podanih reklamacij 268; predlaga, da se sprejmeta dve: to je, da se izbrišeta iz volilnega imenika umrli Bozzini in dr. Michelini, ki se je preselil v Červinjan; vse druge naj se zavrnejo; 56 je bilo reklamacij za osebe, ki so redno upisane.

Sprejme se soglasno predlog poročevalcev.

Nove volitve bodo: za tretji razred dne 30. septembra, za drugi razred dne 3. oktobra, za prvi razred dne 5. oktobra t. l.

Prečitana so bila imena svetovalecev, katerim letos poteče doba; ti so: Fr. Marzini, dr. Pinavčig, R. Tedrez, A. Deperis, dr. Bader, A. Pontoni, J. Mulič in pok. A. Frantz.

Sledila je tajna seja.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

V Budimpešti. — 17. t. m. je bila o-tvorjena ogrsko-hrvaška poslanska zbornica, in sicer s kravali. Opozicija ni pustila Tiszi do besede. Žvižgali so, tolkli, vpili, razbijali, kar se je dalo. Predsednik

Partija na Veliki Klek.

(3792 m.)

(Dalje.)

Tam smo se okrepčali s svežim mlekom in nekoliko prigrizkom. Zgovorna oskrbnica nam je hitela pripovedovati, kako in kaj planincev je bilo včeraj tu, da hodi že čez 30 let oskrbovat dotično kočo, da je pri vsej svoji starosti še »pinca« itd. Ko smo se pritisnili štampiljko na naše razglednice, poslovišji se od prijazne starke, smo odrinili dalje med stenami Rothe in Lange Wand višje in višje. Dospelši na snežišče, smo nataknili črna očala, katera so nam izborna služila, ker solnčni žarki na snežnikih niso nič kaj prijetnega za oči. Okrog 9. ure smo došli na Wanitsch-Scharte, kjer se nahaja jako čedna in precej velika planinska koča Stüdlhütte (2803 m). Mali odmor smo porabili za nekoliko okrepčila, ogledovanje slik po stenah v jedilnici in nekoliko vprašanj na ravno došlo turiste od nasprotne strani. Ko so nam nekateri bolj korajžni povedali, da se da priti tudi brez vodnika na Orlovo počivališče Adlersruhe, kjer se nahaja ena najvišjih planinskih koč v Avstrijskih Alpah Alpbah Erzherzog Johann-Hütte, smo se na kratko poslovili, zabeležili imena v spominsko knjigo ter odšli po

Tisza je prekinjeval sejo in se zopet prikazal, to je trajalo do 4. popoldne. Takrat pa je prišla policija v zbornico. Nadzornik Pavlik se je trudil pregovoriti od predsednika izključene poslance, naj gredo ven, pa niso šli. Nastala je bila cela bitka med redarji in poslanci, večina ni bila navzoča. Poslanca Jarmyja je neslo pet stražnikov iz dvorane, končno je šla policija in za njo opozicija; zvečer je zboroval Tisza s svojimi. — Včeraj je bilo izključenih od 30 sej 44 opoz. poslancev, trgovski minister Beöthy je v včerajšnjem že običajnem hrupu skočil med opoziciona-lce in nastal je pretep. Ob 4. pop. je bila zopet policija v zbornici. Opozicija je odšla. Ker so se zmerjali, je sledilo nekaj pozivov na dvoboj. — Na ulicah je prišlo do dijaških demonstracij. — Izdane so izredne varnostne odredbe. Prišlo je celo do pouličnih bojev; razbite so svetilke, promet je ustavljen.

Novi člani gosposke zbornice. — V kratkem bo imenovanih 8 novih članov gosposke zbornice, kolikor mest je praznih po umrlih članih.

Občinske volitve v Gradcu. Izid občinskih volitev v III. volilnem razredu je bil proglašen včeraj ob pol 3 jutraj. Socijalnodemokratska lista (16 mandatov) je bila izvoljena z 2656 do 2692 glasovi, kompromisna lista nemških naprednjakov in krščanskih socialcev je ostala v manjšini z 2412 do 2490 glasovi. Socijalni demokrati so pridobili 6 mandatov, nemški naprednjaki pa so jih izgubili 6.

Inozemstvo.

Na Balkanu. — Poročajo o novih bojih v Severni Albaniji in sicer med Malisori in turškimi četami. Pri tem pa se dogaja, ker se vršijo ti boji ob črnogorski meji, da padajo kroglice Turkov na črnogorska tla. Albanci morda zavzamejo Skader. Poroča se, da so blizu mesta Tuži Malisori napadli turške čete, ki so pa odbile napad. — Vojno razpoloženje po balkanskih državah narašča. — Malisori so zgrabili za orožje, ker vlada ni izpolnila danih obljub.

VOJNA MED TURČIJO IN ITALIJO.

Turki in Arabci so naskočili nove italijanske pozicije pri Derni, pa so bili odbiti po ljudem boju. — Gledé pogajanj se še vedno ne ve nič pozitivnega. Vendar se glasovi z vseh strani strinjajo v tem, da pride najbrže v kratkem do sklepa miru.

Domače vesti.

Vstopnice za predavanja »Narodne prosvete v Gorici« se dobivajo v prodaji v trgovini A. Gabršček v Trgovskem Domu. Vabimo na predznanbo k vsem predavanjem. Polnoštevilno udeležbo predavanja zaslužijo, narodni ponos goriškega Slovenstva pa to zahteva.

snegu dalje proti našemu cilju. Ker je bilo tisti dan izredno čisto vreme, smo podvizali, hoté priti kar hitro mogoče do E. J. H., pustiti tam svoje nahrbtnike ter oditi takoj na vrh Vel. Kleka. Ta načrt se nam je pa temeljito izjalovil, zakaj, omenim pomeje. — Kmalu od Stüdlhütte se odcepi ena pot po grebenih naravnost na vrh V. Kleka, ne da se dotakne koč na Adlersruhe. Kakor koča, tako se tudi pot imenuje po mecenu Stüdl (Stüdlweg) in je napravljena za turiste še nekoliko boljše kvalitete kakor smo mi, zatoorej smo se držali navadne poti, ker je bila že ta čisto zadostna za nas.

Cez greben Scheere se vije pot oziroma gaz tik pod stenami Mal. in Vel. Kleka med raznimi razpokami Ködnitzskega ledenika na greben Blauköpfe in od tam po s klini in žico zavarovani poti na Adlersruhe. Med potjo smo srečali več partij turistov, katere so imeli vodniki nevezane kakor medvede. Kadar smo srečali katere teh navezancev, smo se prav spoštljivo posmehovali, s cepinom na ramni, (seveda samo tisti trenutek, ko so mimo šli.) Kočo smo zagledali šele, kadar smo bili tik nje, ne samo zaradi velikan-ske megle, katera je opokne začela nadomestovati solnce, ampak ker stoji tik za robom grebena. Megla, ki nam je prekrizala naš načrt, iti še tisti dan na vrh, je bila že tako preklemsko mrzla, da bi

Danes zvečer ob 8. uri »pri Jelenu« zadnji sestanek za cvetlična dneva.

Vse rodoljube, ki so obljubili cvetlice, uljudno prosimo, da nam pošljejo iste gotovo za soboto jutraj v hotel »Zlati Jelen«, kjer bo v sobi poleg kegljišča zbirališče in zaloga cvetja. Vsaka sveža cvetka nam je dobro došla. Zlasti prosimo okolčane, da nam za soboto in nedeljo v prid cvetličnih dnevov žrtvujejo nekaj cvetic iz svojih vrtov.

Pripravljalni odbor je sklenil, da se prodaja in nabira po stanovanjih pri vsaki stranki samo enkrat. Gospodje se torej brez skrbi lahko takoj prvi prodajalki odzovejo s primernim celim zneskom, ki so ga določili za blag namen cvetličnega dneva. Radodarnost seveda — že ljubki zgovorni prodajalki na ljubo — ne stavi nobene meje navzgor. Vsak dar se hvaležno sprejme v za to določen nabiralnik.

Vsakdo, ki pozna važnost narodne obrambe, bode rad sledil gestu C. M. družbe: Mal položi dar, domu na altar!

Prirediteljem in prodajalkam pa kličemo: pogumno in veselo na delo! Uspeh ne izostane, kot ste nam iznova pokazali Vrtojba in Podgora!

Predavanje v Trgovskem Domu. — Opozarjamo na jutrišnje predavanje g. prof. dr. Ilešiča o vprašanju malega naroda. — Pričetek ob 8. uri zvečer.

Jutri bo predaval torej g. prof. dr. Ilešič. Znano je njegovo ime. Dr. Ilešič je predsednik Slov. Matice, te najstarejše slovenske književne družbe, on je eden izmed najvstrajnejših in požrtvovalnih slovenskih kulturnih delavcev, ki se pred vsem udelestvoje na polju hrvaško-slovenske vzajemnosti; dosegel je že lepe uspehe in je smatrati to njegovo delo za izredno koristno, koristi bomo mogli ceniti še-le v bodočnosti. Ilešič spada med tiste, ki so na Slovenskem za slovensko kulturo vstvarili res kaj trajnega in je občudovanja vredna njegova delavnost; redko je, da se med Slovenci kak moč z vsemi svojimi silami in s tako gorečim čustvom posveti svoji stvari kakor prof. dr. Ilešič. — Zato pa se nadejamo, da njegovo ime privabi prav obilo občinstva v Trg. Dom!

Smrtna kosa. — V Pevmi je umrl v starosti 52 let znani trgovec s sadjem g. Anton Komjanc. Pogreb bo jutri v petek ob 3. pop. Zapušča vdovo in 3 sinove. Naj počiva v miru! Preostatim naše sožalje!

Umri je v Gorici mestni uradnik Ivan Delmestri.

Zahvalo je izrekel srbski kraj po du-najskem poslanstvu našem rojaku g. Janku Lebanu za njemu posvečeno in poslano skladbo: »Gospodine pomiluj«, ki je nabožne vsebine. Gospod Leban jo je priredil za moški in za mešani zbor.

»Goriška slovenska mladina«. — Vsled cvetličnih dnevov, ki se bodo vršili prihodnjo soboto 21. in nedeljo 22. t. m. je sklenil odbor društva »G. S. M.« odlo-

nas kmalu prisiliti nataknil rokavice že pod kočo. V kočo Erz. Joh. Hütte smo stopili ob 1/4 čez poldne; rabili smo torej iz Kalsa 7 ur s počitki vred. Kaj naj rečem o koči? Kar je Trigl. Dom na Kredarici za Triglav, to je E. J. H. na Adlersruhe za V. Klek. Seveda je nekoliko metrov razlike v višini. Stoji namreč že v vrtočavi višini 3464 m nad morjem, 1 1/2 ure pod vrhom V. K. Postavljena oziroma obešena je tik za robom grebena tako, da se gre na eni strani lahko naravnost na streho, na drugi ima pa dve gorski nadstropji; je precej prostorna, da spravi lahko do 70 planincev v svoje zavetje. Seveda, ne smete misliti, da vdobi vsak svojo posebno sobo, ampak tako kakih 30 pa že vdobijo eno posebno sobo. Jedilnica je jako prostorna in precej razkošno opremljena. Podobna je kaki mali jedilni kabini na ladiji. Stene krasijo razne fotografije divjih snežnikov in ledenikov. Letos je bilo v nji do takrat kljub slabemu vremenu čez 600 turistov, a ob ugodni sezoni jih pride tudi nad 2000.

Stopivši v kočo smo vdobili že večjo družbo planincev pri obedu, kar smo začeli tudi mi pridno posnemati; zatem seveda je pričel razgovor, bo li mogoče še danes iti na vrh, li pojde meglica z jezera, pardon s Kleka ali nam ostane zvesta najmanj 18 ur; ostala je zvesta. Večkrat smo pokukali iz koč, pa smo se takoj

žiti svoj V. redni občni zbor za osem dni kasneje. Vršil se bode torej nepreklicno v soboto 28. septembra t. l. po že objavljenem dnevem redu ob 8 in pol uri zvečer v dvorani hotela »Zlati Jelen« v Gorici. Ob tej priliki pozivljamo vse člane društev, naj z vsemi močmi pripomorejo, da bodeta cvetlična dneva v Gorici sijajen dokaz rodoljubja in požrtvovalnosti goriških Slovencev. Z narodnim pozdravom! Odbor.

Razpis štipendij. — Razpisuje se deželni štipendij po 600 kron, ustanovljen od deželnega zbora s sklepom z dne 9. februarja 1910. v spomin 60letnega vladarstva Nj. V. presv. Cesarja Franca Jožefa I. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta, rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehnikah ali na višjem poljedelskem zavodu, skozi vsa leta visokošolskih študij, držeč se obstoječih postavnih predpisov. Prosilci naj podajo svoje vloge podpisane deželnemu odboru do 31. oktobra 1912, in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in dosedanjem napredovanju. — Deželni odbor.

»Kmetijsko izobraževalno društvo v Sovodnju« priredi dne 29. sept. t. l. javno veselico v gostilniških prostorih g. Valentina Frelj v Sovodnju s sodelovanjem telovadnih društev »Sokol« v Žireh in Cerknem. Spored sledeči: 1. Pozdrav; 2. Javna telovadba; 3. Srečolov; 4. Prosta zabava s plesom. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ustrelil je v sobi z revolverjem, ko se je kregal s služkinjo šofer Matija Skalat, uslužben pri nekem zdravniku v Gorici; za to so bili Skalat aretirali.

Z voza je padel neki Martin Heinrich s Kranjskega ter se močno poškodoval, da so ga morali pripeljati k usmiljenim bratom v Gorico. Vozil se je po Tolminskem.

Ciganka. — Aretirali so v Gorici 16 letno ciganko Marijo Plak z Dunaja, ker je v Solkanu ukradla nekaj denarja.

Radi pretepa je bil obsojen pred tunkajšnje sodnijo delavec iz Podgorske tovarne Josip Gorše, doma iz Dobrunj pri Ljubljani, in sicer je dobil dva tedna zapora.

Nesreča pri delu. — Ponesrečil je v tovarni v Podgori 19 letni Anton Venturini iz Gemone; padlo je nanj težko železje ter ga močno poškodovalo. Nahaja se v goriški bolnišnici.

Domača politika.

Novo šolsko poslopje v ulici Leopardi v Gorici. — Deželni šolski svet je odobril načrt za šolsko poslopje v ulici Leopardi. Kakor čujemo, namerava magistrat hitro začeti z delom. Troškov za zgradbo

zopet nazaj potisnili, ker megla in pa tisti ledeni veter sta prav pošteno opravljala vsak svoj posel, vmes pa je prav pridno pršalo oziroma snežilo iz megle. Ni kazalo drugače, nego — iti popoldne spat in čakati boljših časov. No, počitka smo bili pa tudi pošteno potrebni in se nam je prav dobro prilgel. Zvečer je bilo vreme jednako popoldanskemu, po večerji smo še malo pokramljali, predno smo zopet odšli spat v tisto posebno sobo. Moram reči, da smo jako slabo spali, ker nas je skoraj celo družbo bolela glava; ugibali smo na desno in levo, kaj bi bilo temu vzrok, a si nismo mogli raztolmačiti, dokler nam ni neki izkušen turist povedal, da je vzrok naš jutra, kateri se v višini čez 3000 m nahaja. To je tudi vzrok, da vdobijo nekateri takomenovano gorsko bolezen, katera pa sama od sebe takoj preneha, ako se močno obolelega prenese v nižino. Mi, da se ne pravdamo, smo verjeli. Po noči so začeli posamezni solisti vleči dreto, da je bilo veselje, ko so se pa pomnožili v kvartet, je pa bila muzika za bogove; ta šarmel-kvartet nas je zabaval ozir. jezil do jutra. Pri tem slabem spanju smo imeli čas za premišljevanje, bo li drugo jutro kaj razgleda ali ne.

(Pride še.)

je proračunjenih 211.500 K; v pokritje se najame amortizacijsko posojilo. — Proti tej nepotrebnosti je bil oddan lani od strani združenega odbora protest. Za Slovence, polovica prebivalstva nas je v Gorici, ni mestnih slov. ljudskih šol; potrebne pa so slov. mestne ljudske šole, ona laška v ulici Leopardi je nepotrebna. Kaj dela deželni odbor?

Banda. — Lepaki za naša predavanja so že na mnogih mestih porinjeni. To je delo laških smrkvavcev, ki dajejo na ta način duška svojemu — narodnemu čuvstvu. Naj pazi na to prijatelj »Corriere«, kadar bo primorjal slovensko z laško kulturo. Mnogo je pa zaključilo na tem tudi plakatno podjetje, oziroma, — o podjetju tega za danes ne moremo trditi z apodiktično gotovostjo, le sumimo, — krivi so v prvi vrsti njegovi uslužbenci, ki lepilo naše lepake dosledno tako nizko, da jih more doseči najmanjši laški smrkvavec. Tudi niso naši lepaki nikdar pravilno naplani, vedno puščajo nenaplepljene ogle in robove, ki poteni kar sami vabijo laške narodne bojovnike, češ, utrgaj me, utrgaj me! Izkušnja je potem še večja. No, pa se že navadijo na naše lepake.

Sličica. — Elegantna slovenska dama, očitno ljubljanka, lepa odrasla njena hčerka in trije manjši otroci sede v eni najlepših goriških kavarn. Vera, Mira itd. so njihova imena. Razume se, da govorijo med seboj slovensko, lepo in pravilno, četudi nekoliko pritajeno. Slovenskemu natakarju pa naročajo — za tako elegantno kavarno menda samoposebiti imenovno — v blaženi nemščini. Kadar slišim kaj takega, se mi vedno smili — kavarnar. Po kaj neki naroča slovenske liste, po kaj nastavlja tudi slovenske natakarje, saj ne rabijo ne enega ne drugega. Naša inteligenca — ljubljanske narodne dame so že znane! — govori med seboj pritajeno slovenski, z drugimi pa nemško. Le tako naprej, nemški most do Jadrana si zgradimo sami bolj trdno, nego drugi. —X.

Vedno za »Legu«. — Lahni res nemomno delajo za svojo »Legu nazionale«. V Ločniku bo 29. t. m. zopet velika prireditve v korist »Legu«. In vse take prireditve dajejo dosti dobička. Denar za raznarodovanje Slovencev! — Slovenci, delajmo za družbo sv. C. in M.!

Narodna obramba.

Cvetlični dan v Prvačini. — Prvaški Sokol z drugimi društvi v Prvačini se kaj prično pripravljajo za cvetlični dan dne 22. t. m. Sestre sokolice nabirajo na levem in desnem cvetlice. Sokolska godba se kaj marljivo pripravljajo za plesne komade. Potrudite se torej 22. t. m. v našo napredno Prvačino, Domačini, izkažite se, da znamo ceniti naše potrebno obrambno in podporno delo!

Cvetlični dan v Podgori je dal čistejša dobička 250 K. Vsa čast Podgori!

Čiril-Metodova podružnica v Volčjdragi je imela svoj občni zbor dne 14. t. m. pri Kodermacu. Priznati moramo dosedanemu podružničnemu vodstvu, da je bilo zelo agilno. Priredilo je s sodelovanjem okoliških bratskih društev javno tombolo z obširnejšo veselico in si s tem pridobilo družbi kamen v obrambni sklad. Vložilo bi pa štiri kamne domu na altar, ako ni te prireditve kar dvakrat ustavilo neugodno deževno vreme. Občni zbor je dal vodstvu zaupnico s tem, da mu je tudi za bodočnost poveril podružnične posle. Novi odbor je: predsednik Josip Bajt, namestnica njegova Evgenija Vižintin; tajnik Alojzij Urbančič, namestnica Sofija Plesničar; blagajničarka Jadviga Strel, namestnik Julij Pahor; odborniki in zaupniki pa so: Anda Kerda, Avgusta Scherzer, Katica Turel, Andrej Keber, Gregorič Franc in Gregorič Josip. Pregledovalca računov sta Janko Vranjek in Ivan Černe. Zastopnikom na družbeni glavni skupščini v Trstu je določen Alojzij Urbančič.

Občni zbor je maložil odboru, da priredi v novembru cvetlični dan krisantem po Volčjdragi, Vogrskem, Renčah in Bukovici, ako dobi zadostno množino krisantem in ljubkih prodajalk. Na delo za obmejno šolstvo!

Vsak inteligentnejši posestnik iz Volčjedrage, Vogrskega, Renč in Bukovice bi moral biti član te podružnice!

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

»Rokodelsko bralno društvo« v Tolminu vzpizori dne 22. t. m. v proslavo 30. letnega društvenega obstanka. Finžgarjevo narodno igro »Divji lovec«. Kaj je narodu ta igra, ni potreba povdarjati. Vsak otrok jo danes že pozna, saj se jo vnaša na vsaki slovenski.

Zanimanje za to igro, za katero se je društvo odločilo na ponovno željo občinstva, je v Tolminu veliko. Ostala je igra vsem, ki so jo pred 4 leti videli vzpizorjeno v Tolminu, v neizbrisnem spominu in gotovo ga ne bo, ki bi jo ne želel zopet videti. Odsek je poskrbel, da se igra čim popolneje in najsilnejše vzpizori in zato je pričakovati, da bode občinstvo to uvaževalo in da skaže s svojim mnogobrojnim posetom svoje priznanje in simpatije društvu, ki je eno najagilnejših v Tolminu in ki vrh tega slavi letos svoj jubilej.

Iz goriške okolice.

Občina Vogrsko loči s svojo strugo potok Vogršček, ki nima pa nikakega mosta za prevoz. Poljske pridelke so vozili kar čez potokovo strugo z jedne strani na drugo. Ves vozni promet je bil vsled tega zelo otežkočen in vroča želja občanarjev je bila, da bi se zgradil most čez Vogršček za prevoz pod Brjami na Dobravo. Stroški v ta namen so že proračunjeni na 6000 K, 2000 K je zagotovilo c. k. ministerstvo za javna dela, še toliko in morda več bo prispevala dežela, a primanjkljaj bi morala kriti občina. Ker so pa občinske in cerkvene doklade na Vogrskem zelo visoke, je pričakovati, da pomnoži svoj prispevek deželni zbor ter da da priskoči na pomoč tudi okrajni cestni odbor kakor tudi sosedna občina Prvačina, kateri bode ta most v veliko korist.

Železniški most na Volčjdragi nima ob nočnem času nikake razsvetljave, dasi je po njem zdaten osebni promet radi postaje. Priporočamo torej županstvu v Vrtojbi, da oskrbi na vsaki strani mostu po eno občinsko svetilko, katero izroči v oskrbo bližnjemu posestniku. To je nujno potrebno posebno sedaj v bližajočih se jesenskih in zimskih temnih nočeh.

Iz Solkana. — Slovenska Čitalnica v Solkanu priredi dne 21. t. m. (v soboto) ob 8. zvečer v dvorani g. Al. Mozetiča v Solkanu nadaljevanje predavanja o mi-zarskem knjigovodstvu dunajskega mojstra. Vstopnina 10 v za knjižnico.

Za častnega občana v Št. Andrežu je izvoljen pionirski stotnik Neth, in sicer radi zasluga da je dobila občina Št. Andrež dve pionirski vojašnici.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga. — Ko so bile občinske volitve v Črničah, je prav zavrela kri našemu kaplanu, da je letal okrog in se trgal z vsemi močmi za klenikalno zmago. Preletel je Vrh in Preserje in je tudi v Brjah stikal od hiše do hiše in gonil ljudi na volišče. Spremljal jih je celo do pol poti, da bi se pač kateri ne vrnil. Lepo to ni za mladega človeka, ki se še ogrel ni v občini in ki razmer nič ne pozna. Lepo pa tudi ni za tište volilce, ki se dajo splašiti od priganjačev in se dajo gnati kakor nerazumne ovce, ki ne vedo, da so volitve proste in ne spadajo v versko vprašanje. Čemu pa je pravzaprav kaplan v Rihembergu; ali je njegova služba agitiranje in zdražbarstvo...?

Iz Ajdovščine. — Strogo bi se moralo uveljaviti načelo, da spadajo v napredna društva samo in jedino napredni časopisi. Naši klerikalci se držijo načela, da spadajo le klerikalni listi v klerikalna društva, z vsemi štirimi ter z vso vneto podpirajo svoje časopise.

V Ajdovščini se nahaja v naprednem »pevskem in bralnem društvu« dvojje listov, katerih stremljenja so v popolnem nasprotju z nazori vseh društvnikov. Po mizah v bralni sobi se valjata hujskajoči »Domoljub«, njemu ob strani verna mu »Gorica«. V en ž njima iz ajdovskega naprednega bralnega društva! Nadomestite ju z listi naše barve!

Opazja se zadnji čas v Ajdovščini prav nevarno razširjevanje klenikalnega časopisja. »Novi Čas« in »Slovenec« se tu kar kupoma prodajata; zadnji list se ponuja po zelo znižani ceni. Kje so naši časopisi? Ali ni nikjer v našem trgu enega, ki bi se lotil brez strahu razprodajati naše napredne liste, v prvi vrsti »Sočo«, »Primorca«, »Slovenski Narod«.

Širimo napredne liste, pripravljajmo jim pot med ljudstvo, dajajmo temu priliko, da jih čita in se s čitanjem tudi kaj nauči. Da ljudstvo v našem trgu rado čita, dokazuje »Lavričeva javna knjižnica«. »Pevsko in bralno društvo« naj odstopa prečitane liste svojim članom, ki po truda-polenju, vsakdanjem delu ne morejo v bralno sobo. Na ta način bi imele tudi družine članov vpogled v to in ono zadevo in odprle bi se oči temu in onemu! Dosedanje prakso, da se namreč v bralni sobi prečitane časopise skrbno zaklene v omaro, je treba opustiti! Da, dan za dnevom se skrbijo zaklepajo, kakor da bi se bali, da ž njimi koga pridobimo! Torej druga pot: listi naj krožijo okoli in društvo bi na ta način pridobivalo naklonjenosti, pridobivalo bi novih članov, kar bi mu bilo le v korist — na drugi strani bi rastla zavednost ljudstva, katere v teh časih tako krhavo potrebujemo.

Povedali smo eno dve — a ne še vsega — in upamo, da ne padejo naše želje na kamenito tla! Ajdovščina mora ostati, za kar še vedno velja: do zadnjega kotička prožeta napredne misli!

Iz Črnič. — »Novi Čas« je pisal, da so govorili pri občinskih volitvah v Črničah cerkev, kapital, duhovščina itd. Resnico je pisal to pot »Novi Čas«, pozabil je le navesti tudi častne občane, ki so bili nalašč izvoljeni za to, da bodo govorili tudi oni; saj so govorili tudi ti. Največjo besedo sta imela pri vseh treh razredih kapital in batuljski g. župnik.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo Sokol v Gorici vabi č. gospe in gospodične k ženski telovadbi, ki se vrši v dveh oddelkih v torek in soboto od 7.—8. ozir. od 8.—9. zvečer pod vodstvom br. dr. Albina Kandare.

One cenjene dame, ki se žele odzvati temu vabilu, naj izvolijo priti v soboto dne 21. t. m. ob 7. ozir. 8. uri zvečer v telovadnico ulica Sv. Ivana št. 7. (čez dvorišče).

V nedeljo v Mavhinje na Krasu, kjer priredi tamkajšnji Sokol veliko telovadno slavnost, združeno z veliko ljudsko veselico. — Domači telovadci nastopijo na drugo in bodo proizvajali tudi ljubljanske proste vaje 1913. Članice trž. Sokola nastopijo z župnimi prostimi vajami. Konečno bomo videli tudi tržaško uzorno vrsto. Po telovadbi ples. Poslovali bodo razni paviljoni, med drugimi cvetlični. Otvori se tudi šaljivi muzej. Daljnja zanimiva točka bode srečolov in šaljiva dražba. Naj nikdo ne zamudi te prilike! Na svidenje v nedeljo! Na zdar!

Dostavljamo, da priredi isti dan Tržaška Sok. župa svoj pežizlet v Mavhinje.

Sokol v Gorici. — I. zabavni večer v letošnji zimski sezoni, spojen z odhodnico yojakom-novincem tel. društva »Sokol« v Gorici se bo vršil v soboto, dne 5. oktobra t. l. pri »Jelenu«.

Seja veselicega odseka Gor. »Sokola« se vrši v petek ob 7. uri zv. v navadnih prostorih. — Predsednik.

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznana, da je c. kr. okr. glavarsivo prepovedalo cestno dirko, ki bi se imela vršiti 22. t. m. Vršile pa se bodo vsejedno druge raznovrstne dirke in srečanje za mnogo dobitkov.

Gospodarske vesti.

Društvo stavbenih podjetnikov v Gorici je v svoji zadnji seji izvolilo za predsednika Jak. Trombetta in za podpredsednika Antona Mauer.

Podaljšanje delavnega časa v 2 tovarnah. — Tekom drugega četrtletja 1912. je bilo dovoljeno podaljšanje 11 urnega delavnega časa v upravnem okrožju tržaškega namestništva tovarnoma: v Podgorski papirnici do največ 13 delavnih ur dnevno za dobo 2 tednov in sviloprejnici v Zagraju do največ 12 delavnih ur dnevno za dobo 6 tednov. Tako razglasa c. r. namestništvo v uradnem listu.

Proti kazni za poštnino. — V letu 1913 bo zboroval v Madridu svetovni poštni kongres. Temu kongresu se predloži predlog trgovske zbornice v Erfurtu, da se odpravi oziroma, če se bo odpravi kongres upiral, vsaj zniža kazen za po-manjkljivo poštnino. Kazen za nefrankirana ali premalo frankirana pisma je nepravilčen davek, ki ga vedno nosi tisti, ki je pri tem nedolžen. Da bi bilo mogoče povzročitelja zadeti, se v praksi prav redkokadaž zgodi. Ako se pa upremo pre-jemu nezadostno frankiranih poštinih pošiljatev, pridemo z dežja pod kap. Vloga omenja nadalje, da bi znašala kazen, če se je že ne more odpraviti, ne več kakor 5 fenigov v tuzemskem in največ 10 fenigov v inozemskem prometu. Manjkajo-čo poštnino kazensko podvojiti, ni pravzaprav nikakega pravega povišanja. Brez dvoma zasluži prizadevanje erfurtske trgovske zbornice velike podpore od vseh strani in upati je, da se bodo tudi druge trgovske korporacije temu postopanju pridružile. — S. T. V.

kazne vesti.

Strašen zločin v visoki ameriški družbi. — V mestu Amarillo v Texasu je ubil bankir milijonar Ivan Bal Snead Al-treca Bojce, ki je bil pobegnil lani s Sneadovo zeno. Snead je vedel za ljubavno razmerje med svojo zeno in Bojcem, zato je dal svojo zeno v sanatorij, odkoder pa jo je odpeljal Bojce. Snead je srečal njegovega očeta in ker je sumil, da je ta pomagal sinu, ga je ubil. Razprava proti Sneadu se je preložila in Snead je bil puščen na svobodo. Sedaj je ubil še sina Bojcevega, ki mu je bil odpeljal zeno.

Junško delo dečka. Kakor poročajo iz Pariza, se je te dni v Montmartin v neki menažeriji dogodil zelo pretresljiv prizor. Ko se je pri predstavi produciral krotitelj Džekson z nekim pantrom, je zver nenadoma strašno zarjula, skočila krotitelju na prsa, ga podrla na tla in mu zasadila svoje kremplje v rame. Mladi 16 letni Simon je takoj uvidel nevarnost, v kateri se je nahajal Džekson. Zgrabil je za železni drog in se z vso silo vrgel na pantra. Dečko je z neverjetno hrabrostjo udaril s tako silo po zverini, da je takoj spustila svojo žrtev in se umaknila.

Stirje ameriški banditi so ustavili brzovlak Newjork-Memfis, zvezali so uradnike in odnesli denarja en milijon in pol.

Za spomenik cesarice Elizabete v Trstu, ki bo stal v vrtu pred južnim kolo-dvorom, je bil včeraj popoldne ob 11.30 položen temeljni kamen v navzočnosti načelstva delavskega odbora. Delo je vodil kipar Anton Purč. Kamen so položili po kratkem nagovoru predsednika Scogoricha. Slednjič je bilo malo pogoščenje. Spomenik bo postavljen po priliki v šestih dneh in se bo odkritje vršilo na zelo slovesen način. Spomenik bo do okolo 7 metrov, širok 11 m. 8. Podoba cesarice bo iz bron, ob straneh z basriljevi v mramorju in bo visoka 2 m. 70. Vse drugi spomenik bo izdelan iz repentaborskega kamena. Obseg vsega kamena bo znašal 29 kubičnih metrov in bo tehtal okolo 950 kvintalov (9 tonelat in pol.)

Dalje na 4. strani.

V nobeni škodelici

naj ne manjka

Franckovega kavinega pridatka;

on daje kavi slast, moč in lepo barvo.

Njega kukovost vsebuje: izdatnost, slastnost in nizko ceno.

Tovarna v Zagrebu.



»Viribus unitis«. — Prvi avstrijski dreadnought »Viribus unitis« bo dne 26. t. m. uvrščen v vojno mornarico. Poveljstvo ladje prevzame linijskoladijski kapitan Anton Willenig.

V ruskih zaporih. — V kaznilnici v Kutomarku v Sibiriji je bil neki kaznenec strahovito mučen in pretepen. Drugi kaznenici v zrak protesta niso hoteli več jesti. Trije so se usmrtili, 10 se jih je poskusilo usmrtiti pa so jih rešili.

Železničarska stavka preti na Španskem, ker so v Saragosi železničarske družbe odklonile zahteve železničarjev. Iz Barcelone pa že naznanjajo, da je stavka uradno proglašena.

Radi ljubice. — 32 letni Alojzij Hlavica na Dunaju je šel s svojo ljubico počiti domov. Srečal ga je neki 26 letni Al. Sadil, ki je začel dekle nadlegovati. Nastal je prepri, fanta sta se stopla in Hlavica je zabodel Sadila nož v trebuh. Morilec je pa tudi nevarno ranjen.

Za kolero je zbolel v Carigradu neki vojak, ki je došel tje iz Egipta na ruski ladji »Lazaret«.

Čudni klubi v Londonu. — Londonska »Revue« prinaša popis ekscentričnih klubov v angleški metropoli. — »Nobody Club« ima člane, ki so tujci v Londonu, zbrani od vseh krajev sveta. Obstoji dalje »Klub 101«; nikdar jih ne sme biti več v društvu nego 101. Klub »Six o'clock« se shaja zvečer ob 6. uri in razidejo se, ko bje 6 zjutraj. »Everlasting Club« je štel 100 članov; eden je moral biti vedno v klubu. V tem klubu se je v 50 letih popilo 477000 litrov oportea, 30.000 »ale«, 200 sodov žganja in 50 ton tobaka se je pokadilo. — Obstajal je »Abduction Club«, ki je na veliko kradel; nekaj članov je bilo obešenih. — »Kissing Club« (klub poljubov) je prestal radi zlorabe, katero je izzval. Klub samomorilcev še obstoji.

Kristan v Ameriki. — Znani socialni demokrat Etbin Kristan je šel v Ameriko predavati. Ko je s parnikom »Franc Jožef« došel v new-yorško luko, ga je ustavila naselniška oblast in ga poslala na znani »otok solza« Ellis Island, od koder se je že marsikdo vrnil, ne da bi dosegel cilj svojega potovanja. Na otoku je prenočil; naslednji dan ga je zaslila naselniška komisija. Izvedel je, da je na izselniško oblast došla denunciacija, da je anarhist. (Po »svobodomiselnih« američanski priseljeniški postavi je dostop anarhistom zabranjen.) Ko je pojasnil, da je marksist, pristaš socialne demokracije, so ga izpustili na prosto in se je izkrcal. Novo-jorški socialisti so se že pripravljali, da nastopijo najodločneje pri washingtonski vladi zoper to šikaniranje a njih intervencija ni bila potrebna, ker je bil Kristan med tem že izpuščen z »otoka solza«.

10.000 šolskih otrok manj v Budimpešti. — Zgodilo se je nekaj nenavadnega pa jako značilnega. V ljudske šole se je vpisalo letos skoro 10.000 otrok manj nego lani. Lani se jih je vpisalo 64.941, letos samo 55.499. Listi pravijo, da je to nazadovanje pripisati silni draginji in ubogi ljudje pošiljajo svoje otroke rajši kam na delo nego v šolo.

Nogi, slavni japonski junak, se je usmrtil s vojo soprogo vred ob mikadovem pogrebu, kakor je našim čitateljem že znano. Svoje truplo je zapustil zdravniški šoli v Tokiu, njegove lase, nohte in zobe pa morajo pokopati.

Velikanska železniška nesreča se je pripetila na Angleškem. Ekspresni vlak Liverpool-Chester je skočil iz tira in se zaletel v neki most. Pet vozov se je preobrnilo in užgalo. Strojevodja ubit, kurilec ranjen. Potovalci v ponesrečenih vozovih so mrtvi ali težko ranjeni. Ranjenih je okoli 50, mrtvih so potegnili takoj 14 iz ruševin.

Proces Borri.

Pred porotno sodnijo v Rovinju se je vršil proces proti bivšemu ravnatelju mestnega stavbenega urada v Pulju, inženirju Borri-ju in proti Sfiligoju, ki je bil nastavljen v tem uradu.

Borri je užival vsled svojega socialnega stališča v Pulju velik ugled. Izvršil je tudi razne stavbe, med temi licej. Ob času občinske krize pa je padel nanj sum,

da je porabljal gradbeni material in delavske moči v svoje privatne svrhe, namesto za občino. Sfiligoj je bil pri tem udeležen.

Inženir Borri je prišel v Pulj brez premoženja, brez posestva. Sedaj pa ima lepo privatno premoženje.

Razprava proti njemu se je vršila torej radi goljufivih manipulacij v občinski službi.

Oba obtoženca sta izjavljala, da sta nedolžna.

Bivši župan puljski dr. Stanich je kot priča izpovedal, da je veljal Borri za dobrega uradnika, kateremu je vse zaupal. Priča Privileggi pravi, da ne ve nič o sleparskih Borrijevih manipulacijah.

Priča Ivan Chaudina, voznik, je izpovedal pred sodnijo, da je Borri porabljal delavce, ki so uslužbeni pri Puljski občini in jih ta seveda tudi plačuje, z a s e. Dal je celo material s kolodvora v času dela odpeljati pod nadzorstvom svojih delavskih vodji. Pri tem je porabljal tudi vozove in konje, ki so last občine.

Priča Kocijančič izpove, da je bilo nekega dne odpelanih okoli 15 hlobov h gradnji hiše inženirja Borri-ja; nekaj tega materiala se je porabilo za neko kuhinjo.

Tudi nekatere druge priče so trdile, da je Borri porabljal zase občinske delavce, tudi »takozvane« Bošnjake.

Razprava je končala včeraj. Obsojena sta radi goljufije, ker so se z denarjem občine plačevali tudi oni delavci, ki so delali za Borrija. Drugih obtožeb sta bila oproščena.

Borri in Sfiligoj sta obsojena vsak na mesec dni strogega zopora. Ker sta pa že presedela v preiskovalnem zaporu več nego mesec dni, sta že prestala kazen.

Državni pravdnik je naznanil, da vloži pritožbo ničnosti.

Oba obtoženca sta puščena na svobodo.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorje«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglaševalec se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na doželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Pouk v francoščini daje gospodična. Naslov pové upravništvo.

Tovarna sodavice in pokalice blizu Gorice se prodajo ceno in pod ugodnimi plačilnimi pogoji s koncesijo v red. Več pové: Brandt, Sp. Šiška pri Ljubljani.

Prodaja se garnitura obstoječa iz zofe, 2 foteljev — jako lepa in snažna. — Naslov pové upravništvo.

Poslano*)

Podpisani opozarja svoje cenj. odjemalce na dejstvo, da neka tukajšnja tvrdka in sicer Marija Gaier, soproga Davida, ki ima svojo pekarno v Rabatšcu, zlorablja isti priimek pri prodaji kruha in drugega peciva svojim klijentom, kateri morda mislijo, da kupujejo pri meni. Prosim svoje cenj. odjemalce, da se dobro informirajo s provenienci izdelkov predno jih kupijo, da mi ne bo potreba odgovarjati na morebitne pritožbe.

GORICA, 18. sept. 1912.

Leone Gaier,

pekarna in sladničarna na Gorsu Fr. Josipa 26, podružnici: na Gorsu Jos. Verdi in na Stolnem trgu. Telefon šte. 143.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Udlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporočila se slavnemu občinstvu za mnogobrojna »čila« ter obljublja solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

Vsakovrstni sodi

škafi za pranje, navadni škafi, brente za vino, leseni čepi in navadni zamaški, asbestovi žvepleni kosti, lesene pipe, filtrir. asbest, masa za filtriranje i. t. d.

kakor vsakovrstnih novih in rabljenih kletnih predmetov se dobi v zalogi

E. BREGANT

GORICA

ulica Morelli šte. 12.

Sprejemajo se tudi naročila za gumijske cevi. — Vsakovrstne poplave se izvršujejo z največje dovršenostjo.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Baštelja.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najcenejše kupevališče mirušnega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šiviljare.

Svetlinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na doželi. 9 35 - 8

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič

Gorica

Corso Franc Josip št. 39 ali pa na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Štorci na razpolago.

Specialist za izdelovanje oblek za enoletne prostovoljce.

Tajnost



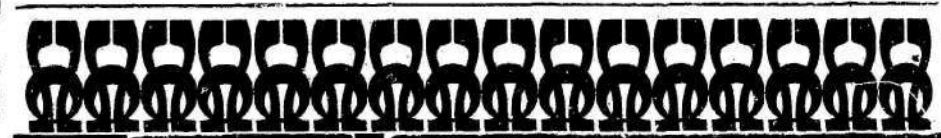
lahke, elastične hoje. Nič več utrujenosti. Trpežnejše kakor usnje. Pristni

PALMA

kaučukove podpetnike.

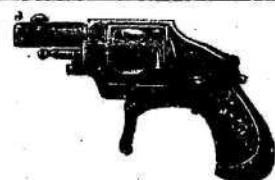
Dobi se v vsem v to stroko spadajočih trgovinah.

Rudarje — se išče za — premogovni rudnik „Adria“ v Britofu pri Divači.



Naročajte „Sočo“ in „Primorca“.

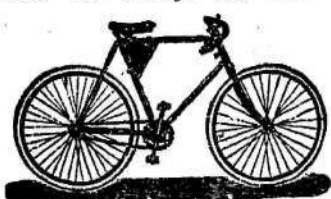
Inserirajte v „Soči“ in „Primorcu“.



Kupujte samo dvokolesa „Altena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bōdisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki



Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.